

Beräkning av förädlingsvärdepris

Förädlingsvärdet i näringslivet beräknas som skillnaden mellan värdet av producerade varor och tjänster (bruttoproduktion) och förbrukning av insatsprodukter, dvs. de produkter som används i produktionen som till exempel lokalhyror, förbrukningsmaterial och energi. Värdet av förbrukningen utgör drygt hälften av bruttoproduktionsvärdet (se tabell 1). Förädlingsvärdet är alltså nettoproduktionen i näringslivet och fördelas huvudsakligen mellan arbetskraftskostnader och bruttoöverskott (vinst).

Statistiska centralbyrån samlar in uppgifter om priser på varor och tjänster så att bruttoproduktion och förbrukning kan beräknas i både löpande och fasta priser. Förädlingsvärdet i fast pris beräknas som skillnaden mellan bruttoproduktionen och förbrukningen i fast pris. Kvoten mellan förädlingsvärdena i löpande pris och fast pris ger ett implicitprisindex, det s.k. förädlingsvärdepriset. Detta innebär att stigande pris på bruttoproduktionen (produktpriset) höjer förädlingsvärdepriset. Men eftersom förbrukningen dras ifrån bruttoproduktionen när förädlingsvärdet beräknas, innebär stigande pris på förbrukningen (förbrukningspriset) lägre förädlingsvärdepris vid givet produktpris. I år väntas produktpriserna stiga med 1,6 procent medan förbrukningspriserna stiger nästan en procentenhet snabbare. Det medför att förädlingsvärdepriset bara ökar med 0,4 procent (se tabell 1).

Tabell 1 Förädlingsvärde i näringslivet

Miljarder kronor respektive procentuell förändring

	Löpande pris		Fast pris ¹		Procentuell förändring		
	2003	2004	2003	2004	Värde	Volym	Pris
Bruttoproduktion	3 741	3 934	3 741	3 871	5,2	3,5	1,6
Förbrukning	2 102	2 219	2 102	2 164	5,6	2,9	2,5
Förädlingsvärde	1 639	1 715	1 639	1 707	4,7	4,2	0,4

¹ Referensår 2003.

Källor: Statistiska centralbyrån och Konjunkturinstitutet.